U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **O. B.,** zast. advokátem JUDr. Petrem Novotným, se sídlem Slezská 36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** pošt. přihrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 11. 2017, č. j. 42 Az 9/2016 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2016, č. j. OAM-1016/ZA-ZA14-P06-2015, E. č. B003957, jímž bylo ve věci mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se stěžovatelce podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“), tato ochrana neuděluje.

[2] Stěžovatelka v žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 26. 11. 2015 uvedla, že je v současné době ukrajinské národnosti, hlásí se k rusínské etnické příslušnosti, je katolického vyznání, její rodiče a bratr žijí na Ukrajině v X, je vdaná, ale v současné době probíhá rozvodové řízení, má vyživovací povinnost ke dvěma synům (rok narození 1998 a 2003), kteří žijí také v X, dcera je ročník 1996 a žije v X; o udělení mezinárodní ochrany spolu s ní nežádají žádní rodinní příslušníci, ona ani členové její rodiny nejsou členy politické strany, ani jiné organizace. Posledních deset let se zdržovala pouze v České republice nebo na Ukrajině s tím, že cestovala přes Slovensko a Maďarsko. Vojenskou službu nikdy nevykonávala, má středoškolské vzdělání s odbornými předpoklady k výkonu povolání účetní či barman, číšník. Svou vlast opustila dne 11. 2. 2015; do České republiky odešla za prací, zvykla si tady, má tu spoustu kamarádů, na Ukrajině nevidí žádnou perspektivu pro svůj život a chce tu zůstat. O udělení mezinárodní ochrany žádá, protože na Ukrajině je válka, není tam bezpečno. Jiné důvody k podání žádosti nemá;

Česká republika je jejím cílovým státem, žije tady již 9 let, vidí zde svoji budoucnost. V minulosti o udělení mezinárodní ochrany nežádala a za svého pobytu v České republice nenavázala spojení se svým zastupitelským úřadem. Nikdy proti ní nebylo vedeno trestní stíhání. V případě návratu do země původu se obává, že by nemohla živit svou rodinu. V současné době v její zemi původu všem nabízejí práci ve zdravotnictví ve východních oblastech, kde probíhá válka. Tuto práci by vykonávat nechtěla. O její děti na Ukrajině pečují její rodiče, posílá jim peníze. Dále uvedla, že na území České republiky měla povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. V roce 2011 si vyřídila živnostenský list. Povolení k pobytu vypršelo dne 18. 4. 2015, neboť nestihla podat žádost o prodloužení pobytu. Na Výstavišti v Holešovicích proběhla policejní kontrola, byla tam na brigádě a neměla živnostenský list, bylo s ní zahájeno správní řízení o vyhoštění, byl jí uložen trest zákazu pobytu v délce jednoho roku; byl jí udělen výjezdní příkaz do 24. 11. 2015. Poté se rozhodla, že podá žádost o udělení mezinárodní ochrany; s podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany otálela, neboť se domnívala, že řízení o správním vyhoštění pro ni dopadne dobře, neboť svá tvrzení spoustou dokladů i doložila. Kvůli zdravotním komplikacím nyní může uklízet max. 4 – 5 hodin. Dříve měla sjednané zdravotní pojištění, nyní hradí ošetření přímo lékaři. Dojíždí do Brna za MUDr. I. O., ortopedem, obvodního lékaře má v Praze. Příčinou jejích zdravotních potíží bylo zvednutí těžkého pytle s odpadky. Zablokovaly se jí kyčle a ploténky. Vyléčit se to nedá, už si zvykla na to, že jí to zůstane. Domnívá se, že se svým onemocněním se nemůže léčit na Ukrajině, neboť tam není tak vysoká úroveň zdravotnictví jako zde; připustila, že za svého života neměla na Ukrajině potíže s přístupem ke zdravotní péči, ale za vše se musí platit, neboť tam není zdravotní pojištění. K bezpečnostní situaci uvedla, že i v Mukačevu byly přestřelky. Jsou tam problémy s Pravým sektorem; v okolí je spousta lesů, kde probíhají cvičení. Vzrůstá tam kriminalita, rodičům vykradli dům, zapalují se tam hotely či restaurace. Na Ukrajinu se nechce vrátit z důvodu ekonomické nestability, není tam práce, není tam bezpečno, tady alespoň může pomáhat své rodině. Závěrem uvedla, že nebyla politicky aktivní, ve své vlasti neměla problémy se státními orgány a souhlasila, aby správní orgán nahlédl do její zdravotní dokumentace.

[3] V kasační stížnosti stěžovatelka tvrdí, že napadený rozsudek je nezákonný, neboť skutkové závěry napadeného rozsudku nemají oporu ve spisu a rovněž je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Nezákonnost rozsudku spatřuje stěžovatelka v ignorování skutkových okolnosti případu, neboť jsou objektivně dány přinejmenším důvody a splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu; bylo namístě podané žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany vyhovět. Stěžovatelka tvrdí, že krajský soud (stěžovatelka nesprávně uvádí Městský soud v Praze – pozn. NSS) nepostupoval při vydání napadeného rozsudku v souladu se zákonem, neboť se řádným způsobem nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu, tyto naopak zčásti nemístně zlehčoval a zčásti ignoroval. Stěžovatelka přitom v rámci předcházejícího řízení jasně prezentovala obavy z návratu do své domovské vlasti na Ukrajinu, a to v důsledku probíhajícího dlouhodobého vnitrostátního ozbrojeného konfliktu. Je tak současně dána i důvodná obava, že v případě návratu do vlasti bude stěžovatelka reálně ohrožena na svém životě. Celá řada obětí je z řad civilních osob, navíc v rámci sedmé vlny mobilizace byly mobilizovány i ženy ve věku 20 - 50 let; jsou konkrétně povolávány zejména ženy ze zdravotnického personálu. Návratu se bojí právě z důvodu válečného konfliktu, má strach

o svůj život, navíc je to i v rozporu s jejím vyznáním. Přestože faktické boje probíhají aktuálně převážné ve východní části země, nelze zlehčovat ani situaci v západní části země, neboť v průběhu uplynulých dvou let došlo k opakovaným násilnostem, jejichž oběťmi se stali nevinní civilisté, a to právě na západě Ukrajiny, média v této souvislosti informovala nejen o aktuálních bojích mezi vládou a Pravým sektorem v Mukačevu, ale rovněž o násilnostech ve Lvově, kde vybuchly v důsledku činnosti Pravého sektoru dvě nálože, které si vyžádaly řadu zraněných. Uvedená fakta nevzal příslušný soud v rámci přezkumu postupu správního orgánu vůbec v potaz. Stěžovatelka je přesvědčena, že pokud by soud ověřil řádně veškeré stěžovatelkou tvrzené skutečnosti, jež potvrzují pravdivost jejich tvrzení uvedených v podané žádosti, pak by musel dojít k závěru, že je naplněn přinejmenším důvod pro udělení tzv. doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích vnitřního ozbrojeného konfliktu v její domovské zemi na Ukrajině.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, domnívá se, že rozhodnutí správního orgánu jakož i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Plně odkazuje na správní spis, zejména na podanou žádost a výpověď stěžovatelky učiněnou ve správním řízení, na správní rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Všechny námitky stěžovatelky pokládá za nedůvodné, což jednoznačně vyplývá z obsahu správního spisu. Krajský soud se případem stěžovatelky podrobně a dostatečně zabýval, zhodnotil všechny skutečnosti, které stěžovatelka v průběhu správního řízení o žádosti o mezinárodní ochranu uplatnila, uvedla ve své výpovědi v předchozím řízení a zabýval se také situací stěžovatelky pro případ jejího návratu do země původu. Kasační námitky stěžovatelky, kterými vyjadřuje nesouhlas s rozhodnutím správního orgánu o neudělení mezinárodní ochrany a s rozsudkem krajského soudu s odkazy na nevypořádání se se všemi skutečnostmi uvedenými stěžovatelkou a nevypořádání se se skutečnostmi vyšlými najevo v průběhu řízení, jsou zcela obecného charakteru. Správní orgán nadále trvá na tom, že v napadeném rozhodnutí se dostatečně vypořádal se všemi skutečnostmi, dostatečně zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí (viz spisový materiál). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popř. ji jako nedůvodnou zamítl.

[5] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:1) kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu,* 2) kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně,* 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ

přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[7] Kasační námitky stěžovatelky jsou zcela obecného charakteru, stěžovatelka tvrdí, že krajský soud ignoroval či zlehčoval skutkové okolnosti případu, nepostupoval při vydání napadeného rozsudku v souladu se zákonem, neboť se řádným způsobem nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu, aniž by však uvedla, které důvody, jež krajský soud pominul, má na mysli.

[8] Nejvyšší právní soud odkazuje na rozsudek ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 – 37, v němž mimo jiné uvedl: *„Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „nechť si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně stav věci, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.“*

[9] Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek krajského soudu je zcela přezkoumatelný, krajský soud se všemi žalobními tvrzeními stěžovatelky podrobně zabýval a vypořádal je dostačujícím způsobem (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud pochybil při výkladu hmotného práva. Závěry žalovaného a krajského soudu mají oporu ve spisovém materiálu a jsou rovněž v souladu s konstantní judikaturou správních soudů.

[10] Konkrétně v kasační stížnosti zmiňuje stěžovatelka jako hlavní důvody, pro které jí měla být mezinárodní ochrana přiznána, válečnou situaci na Ukrajině a svůj zdravotní stav a neúčinnost léčby na Ukrajině.

[11] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatuje, že důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut mezinárodní ochrany je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování či vážnou újmu ze zákonem uznaných důvodů. Tímto institutem je chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (srov.

například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46).

[12] K otázce aktuální situace na Ukrajině, kterou stěžovatelka zmiňuje, se Nejvyšší správní soud vyjadřoval již několikrát. Lze odkázat například na usnesení ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 - 25, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 9 Azs 36/2015 – 36, usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68. Stěžovatelka pouze v obecné rovině namítla své potenciální působení ve válce jako zdravotnice, což odmítá. Nejvyšší správní soud podotýká, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora EU ani samotné plnění branné povinnosti (bez dalších souvislostí) se nepovažuje za důvod pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, pokud se jedná o plnění takové povinnosti v regulérní armádě demokratického státu, které je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem, a pokud případné odpírání výkonu takové vojenské služby z důvodu svědomí není trestáno nepřiměřenými sankcemi. Podrobení se takové povinnosti potom samo o sobě nezakládá pronásledování ani vážnou újmu ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu.

[13] Skutečnost, že stěžovatelka není spokojena s úrovní zdravotní péče v zemi svého původu, resp. namítá, že tuto by musela hradit, není zákonným důvodem pro vyhovění žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. např. usnesení NSS sp. zn. 5 Azs 32/2016, ze dne 19. 5. 2016). Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného podotýká, že čl. 13 Evropské sociální charty (vyhl. pod č. 14/2000 Sb.m.s.) zakládá České republice závazek (poskytování zdravotní péče) pouze po dobu stěžovatelčina legálního pobytu na našem území, nikoli závazek, aby úroveň zdravotní péče, jíž dosáhne v době tohoto pobytu legalizovaného z důvodu azylového řízení, jí byla zachována i po skončení tohoto řízení. Tím spíše nelze shledat, že by ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a následné vycestování stěžovatelky na Ukrajinu založilo rozpor s mezinárodními závazky ČR. Uvedený článek, jakož i judikatura ESLP (viz např. rozsudek *D. proti Spojenému království* ze dne 2. 5. 1997, stížnost č. 30240/96), zakládá právo na zdravotní péči v daném smluvním státu, nikoli právo všech občanů všech smluvních států na tu úroveň zdravotní péče, která je poskytována ve smluvním státě, jenž ji má nejvyšší. Mezinárodní závazky České republiky tedy negarantují právo na tu nejlepší zdravotní péči v zemi, kterou si žadatel o mezinárodní ochranu vybere (srov. též rozhodnutí NSS sp. zn. 4 Azs 27/2003, sp. zn. 6 Azs 34/2009, či sp. zn. 7 Azs 38/2017).

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „*nehumánní*“ mezinárodní ochranu neudělit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60).

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Krajský soud při svém rozhodování nevybočil z této judikatury a nedopustil se ani žádného procesního pochybení. Netvrdila-li stěžovatelka žádné konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti, nelze než uzavřít, než že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje její vlastní zájmy. Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako nepřijatelnou a podle § 104a s. ř. s. ji usnesením odmítl.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu